

Justitieombudsmännens ämbetsberättelse

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas redogörelse 2005/06:JO1 Justitieombudsmännens ämbetsberättelse för tiden den 1 juli 2004 till den 30 juni 2005. Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

I betänkandet behandlas även en motion från allmänna motionstiden 2004. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Ämbetsberättelsen	4
Motionen	4
Tidigare behandling	5
Utskottets ställningstagande	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Redogörelsen	6
Motion från allmänna motionstiden hösten 2005	6

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Justitieombudsmännens ämbetsberättelse**

Riksdagen lägger redogörelse 2005/06:JO1 till handlingarna.

2. **Beträffande anmälningar om förhållanden som är mer än två år gamla**

Riksdagen avslår motion 2005/06:K237.

Stockholm den 29 november 2005

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Magnusson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Inger Jarl Beck (s), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Anders Bengtsson (s), Henrik S Järrel (m), Helene Petersson (s), Helena Bargholtz (fp), Kerstin Lundgren (c), Nils Fredrik Aurelius (m), Karin Åström (s), Gustav Fridolin (mp), Carl-Erik Skårman (m) och Yoomi Renström (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagens ombudsmän har enligt 11 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän överlämnat sin ämbetsberättelse (redogörelse 2005/06:JO1) för tiden den 1 juli 2004 till den 30 juni 2005.

Justitieombudsmännen har inför utskottet muntligen lämnat uppgifter om sin verksamhet. I samband med utskottets granskning har utskottskansliet besökt ombudsmannaexpeditionen och gått igenom ämbetets äldsta ännu inte avgjorda ärenden.

Utskottet behandlar även en motion från allmänna motionstiden.

Ämbetsberättelsen

Ämbetsberättelsen inleds med en skrivelse till riksdagen som innehåller uppgifter om organisationen och verksamheten. Av redogörelsen framgår att justitieombudsmannen Anna-Karin Lundin entledigades på egen begäran den 1 januari 2005. Riksdagen valde den 8 december kanslichefen vid riksdagens justitieutskott Cecilia Nordenfelt att vara justitieombudsman fr.o.m. den 1 januari 2005. Riksdagen valde den 17 november 2004 Jan Pennlöv till ställföreträdande ombudsman fr.o.m. den 1 januari 2005.

Av verksamhetsredovisningen framgår att 5 595 ärenden nyregistrerades under perioden, vilket är en ökning med 421 (8 %) i förhållande till föregående verksamhetsår. Antalet nya inspektionsärenden eller andra initiativärenden var 52, en minskning med 48. 110 ärenden föranleddes av remisser. Klagoärendena uppgick till 5 433, vilket innebär en uppgång med 460 (9 %).

Det framgår vidare att antalet ärenden som inte var avgjorda vid verksamhetsårets slut var 1 036. Detta betyder att balansen under året minskat med 160 ärenden. Trots den största inströmningen någonsin har JO alltså med hjälp av vissa åtgärder som aviserades i föregående års ämbetsberättelse lyckats att minska ärendebalansen, som emellertid fortfarande bedöms vara högre än önskvärt. Detta har skett till priset av en otillfredsställande låg intensitet i inspektionsverksamheten.

Huvuddelen av ämbetsberättelsen innehåller redogörelser för ärenden av större allmänt intresse.

Motionen

I motion K237 av Torsten Lindström (kd) föreslås en översyn med syfte att förlänga den gräns som gäller för hur gamla förhållanden ombudsmännen bör ta upp från två till fem år.

Tidigare behandling

Enligt 20 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän bör en ombudsman inte ta upp förhållanden till utredning som ligger mer än två år tillbaka, om det inte föreligger särskilda skäl. När bestämmelsen infördes motiverades tidsbegränsningen bl.a. med att de då (1975) nya reglerna om ansvar i offentlig tjänst innebar att disciplinpåföljd inte skulle kunna åläggas arbetstagare efter en tvåårsperiod. Vidare anfördes att det ofta inte torde vara möjligt att förebringa en tillförlitlig utredning och att det inte heller föreligger så påtagliga behov av en kontroll från JO:s sida som då det gäller mer aktuella fel. I motiven angavs emellertid även att JO borde kunna ta upp ett ärende till undersökning vid misstanke om brott med längre preskriptionstid än två år eller om det annars kunde vara påkallat från allmän synpunkt (SOU 1975:23 s. 103 och bet. KU 1975/76:22 s. 52f.).

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat förslag om att förlänga denna period. Utskottet har avstyrkt förslaget med hänvisning till de skäl som angavs i förarbetena till JO:s instruktion.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna och avslår motion K237. Utskottet har tidigare behandlat ett likalydande motionsförslag och vidhåller tidigare ställningstagande.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2005/06:JO1 Justitieombudsmännens ämbetsberättelse.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K237 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att se över och förlänga preskriptionstiden hos Riksdagens ombudsmän från två till fem år.